

Cultuurhistorische gebiedsbeschrijving Bestemmingsplan Wester-Amstel

- 14.1 Gebiedsbeschrijving algemeen
- 14.2 Cultuurhistorische waarden
  - 14.2.1 Dorpskern Buurt over Ouderkerk
  - 14.2.2 Buitenplaatsen
  - 14.2.3 Molens
  - 14.2.4 Dijkbebouwing Amsteldijk
- 14.3 Landschappelijke waarden
  - 14.3.1 Polderlandschap
  - 14.3.2 Onverveend Bovenland
  - 14.3.3 Dijklichaam Amsteldijk
- 14.4 Archeologie
  - 14.4.1 Historische kern
  - 14.4.2 Dijklichaam
  - 14.4.3 Onverveend Bovenland
  - 14.4.4 Verveend en drooggemaakt
- 14.5 Monumenten

Cultuurhistorische waardekaart Wester-Amstel

DIJKLICHAAM

MOLEN VERDWENEN

LANDSCHAPPELIJKE WAARDE

BUITENPLAATS BESTAAND

OUDE DORPSKERN 1930

BUITENPLAATS VERDWENEN

WATER

SECUNDAIRE KADE

14.1 Gebiedsbeschrijving algemeen

Buurt over Ouderkerk en de Amstel

De rivieren de Amstel en de Bullewijk, waartussen Ouderkerk gelegen is, zijn van oorsprong afwateringsstroompjes in de uitgestrekte Utrechtse en Hollandse veengebieden. In de 12de eeuw komen de veenstroompjes in open verbinding te staan met de Zuiderzee. Door de getijdenwerking vond afzetting van zeeklei plaats op de oevers van de Amstel. Op deze oeverwallen kwam later in de Middeleeuwen opnieuw bewoning tot stand. Deze oevers vormden eveneens de basis voor de ontginning van de achterliggende gronden. Zo ontstond de eerste lintbebouwing. Vanaf de veertiende eeuw vormde Buurt over Ouderkerk de marktplaats van Ouderkerk, een gehucht tussen de Utrechtse en Hollandse veengebieden.

Ouderkerk, evenals het omringende gebied oorspronkelijk als Aemstelle aangeduid, vormt het oudste bestuurlijk en kerkelijk centrum van Amstelland. In de 13de eeuw vindt een splitsing van Amstelland in Ouder- en Nieuwer-Amstel plaats, met de Amstel als grens. Ouderkerk wordt het centrum van het ambacht Ouder-Amstel en het latere dorp Amstelveen wordt één van de kernen van Nieuwer-Amstel. Aan het eind van de 13de eeuw krijgt de jongere nederzetting aan de monding van de Amstel, Amsterdam, stadsrechten. De oudere kernen Ouderkerk en Amstelveen worden in korte tijd overvleugeld door de zich snel ontwikkelende stad. In Ouderkerk vindt een toename plaats van op het reizigersverkeer afgestemde bedrijven, voornamelijk geconcentreerd op de westelijke oever van de Amstel, in de Buurt over Ouderkerk. Aan de kade die vanaf de 14de eeuw als markt functioneerde, komen herbergen en uitspanningen tot stand. Op een kaart uit 1629 is duidelijk de bebouwing langs het water en de brug over de Amstel te zien. Tot in de 17de eeuw functioneerde Ouderkerk als verzorgingskern voor het omringende gebied, waar veeteelt en visserij de belangrijkste bestaansmiddelen waren. De aanleg van buitenplaatsen voor de stedelingen versterkte de verzorgingsfunctie. De buitendijks gelegen bebouwing aan de Amsteldijk is rond 1650 ontstaan. Aan de westkant van de Amstel heeft waarschijnlijk al vanouds een over- of doortocht van de rivier gelegen, die later een lange brug zou worden. Deze waterovergang won aan belang als gevolg van de opkomst van Amsterdam. Het vervoer van en naar Utrecht ging voor en belangrijk deel via de Amstel, en kwam dus door Ouderkerk. De opmerkelijke concentratie van uitspanningen en tapperijen langs de Amstelzijde

dateert al vanaf deze tijd en diende als pleisterplaats voor reizigers en handelslieden die zich vooral over het water verplaatsten. Het waterverkeer over de Amstel bestond indertijd met name uit vrachtscheepjes, trekschuiten en beurtschepen. In 1938 werd de lange brug vervangen door een nieuwe brug, de Oranjebaan. Deze brug werd over de Amstel gebouwd ten behoeve van de provinciale weg Haarlem-Hilversum. De oude brug werd afgebroken. Alleen het brugwachtershuis is echter behouden gebleven. Niet ver daarnaast langs de Amstelzijde bevindt zich ook nog de oude weegbrug.

Amsteldijk Noord en het onverveende bovenland Langs de Amstel loopt de Amsteldijk: de deels natuurlijke, deels door mensen opgeworpen barrière die het Amstelwater uit het binnenland houdt. De dijk is van oudsher de belangrijke doorgangsroute tussen Amsterdam en Ouderkerk aan de Amstel. Op de dijk vond en vindt ook bebouwing plaats, in de vorm van boerderijen, (arbeiders)huizen en buitenplaatsen. Het achterliggende onverveende bovenland daarentegen is overwegend vrij van bebouwing. Hoewel lager dan de dijk, is het gebied hoger dan het achtergelegen land van de Middelpolder. Het bovenland is in tegenstelling tot de Middelpolder nooit ontveend. Dit heeft verschillende redenen: ten eerste was het veen direct langs de Amsteldijk minder bruikbaar als brandstof (bosveen, vaak vermengd met kleiafzettingen). Daarnaast was in de 17de eeuw een verbod uitgevaardigd om turf te steken langs de Amsteldijk van zo'n 150 tot 450 meter breedte uit angst voor afkalving van de Amsteldijk. Daarbij behoorde het land van oudsher bij boerderijen en buitenplaatsen en mocht het dus niet zomaar afgegraven worden. Eind 18de eeuw werd de Ringdijk aangelegd rond de Middelpolder.

Langs de Amsteldijk staan enkele agrarische bedrijven en woningen, zowel afzonderlijk als aaneengesloten. Daarnaast kent het gebied een volkstuintencomplex en een gemaal. Ten noorden van Ouderkerk aan de Amstel hebben vroeger, langs de rivier, diverse buitenplaatsen gestaan. Er zijn er nog maar twee over. De meest zuidelijke is Oostmeer, een fraaie buitenplaats met een deftig herenhuis met bijgebouwen uit 1728 en aangelegde tuin en ten noorden daarvan buitenplaats Westeramstel, waarbij de tuinaanleg en het mooie rococo inrijhek behouden zijn. De Amstel, Ringvaart, kavelsloten en gemaalsloot vormen de waterstructuur in het gebied. De groenstructuur bestaat uit de weidegron-

den, begroeiing rondom de landgoederen, woonerven en een volkstuintencomplex.

De Middelpolder

In de zeventiende eeuw werd de Middelpolder drooggelegd, tussen de Ouderkerkerlaan, Amsterdamseweg, Kalfjeslaan, Dorpsstraat en Amsteldijk. Halverwege de negentiende eeuw werd de vraag naar turf zo groot dat werd ingestemd met de ontvening van de Middelpolder. Toen aan het eind van de negentiende eeuw de turf gestoken was, werd de ontstane plas opnieuw drooggemalen. De oude verkavelingsstructuur van de Middelpolder is nog steeds herkenbaar, en heeft een rechthoekige verkavelingsstructuur, met kavels in oostwestelijke richting. Het bovenland is het restant van het oude veenweidegebied, dat door inklinking nu onder het niveau van de Amstel ligt, maar boven het polderniveau. Het gebied wordt ontsloten door de Amsteldijk, Kalfjeslaan en twee dwarsverbindingen tussen de Amsteldijk en Ringdijk: de Machineweg van de Middelpolder en Oostermeerweg. Alle woon- en bedrijfsgebouwen zijn te bereiken vanaf de Ringdijk, die een grillig verloop heeft en op elke plek weer anders heet (Bankrasweg, Machineweg en Kostverlorenweg). De boerderijen liggen aan de laaggelegen polderzijde van de Ringdijk.

Kenmerkend is de hiërarchie van de gebouwen op het erf; de woningen zijn gericht op de dijk, de bedrijfsgebouwen (schuren, bergingen) en gebruikelijke 'rommelige' erven liggen daarachter. De overige woningen langs de dijk betreffen kleinschalige landarbeiderswoningen van één bouwlaag en een kap. De laatste jaren zijn in het gebied woningen gerealiseerd die qua typologie, kleurgebruik en massaopbouw niet passen bij de bestaande bebouwing in het gebied. Een ontwikkeling die afbreuk doet aan het landelijke karakter van de omgeving.

Zowel de Amsteldijk als de Middelpolder zijn van grote recreatieve waarde voor stedelingen uit Amstelveen en Amsterdam. Fietsers, hardlopers en wandelaars maken veelvuldig gebruik van het natuur- en recreatiegebied langs de Amstel en in de Middelpolder.

14.2 Cultuurhistorische waarden

14.2.1 Dorpskern Buurt over Ouderkerk

Het dorp Ouderkerk aan de Amstel bestaat uit twee delen, waartussen de rivier de Amstel de grens vormt. Op de oostoever van de Amstel ligt het dorp met dezelfde naam, gelegen in de gemeente

Ouder-Amstel. Op de westoever ligt, op het grondgebied van Amstelveen, de voormalige Buurt over Ouderkerk. Mede door het bochtige verloop van de Amstel heeft deze buurtschap een geheel eigen karakter. Dat eigen karakter, vastgelegd in een Rijksbeschermd dorpsgezicht wordt nog versterkt door de kleinschalige bebouwing met een veelheid aan functies. Daarin is de horeca sterk vertegenwoordigd, waardoor Ouderkerk aan de Amstel bij velen bekend is. De bebouwing aan de Amstelzijde is zeer divers, en verschilt in bouwperiode, massa, kaprichting, functie en architectonische detaillering. Het historische gegroeide lintdorpje aan de Amstel is mede daarom een geliefde plek om te recreëren, maar ook om te wonen en te werken.

14.2.2 Buitenplaatsen

Vanaf de zeventiende eeuw raakt bij vermogende families het bezit van een buitenplaats naast een huis in de stad in de mode. Bij historische buitenplaatsen gaat het om een van oorsprong tweede huis (naast een huis in de stad) met grond daarbij, waarop onder andere een aangelegd park te vinden was. De welgestelde Amsterdammers in de 17de eeuw verruilden in de zomermaanden graag hun grachtenpand voor een zogeheten 'buiten', bij voorkeur niet te ver van de stad, en makkelijk te bereiken. Omdat de boot in deze periode het meest comfortabele vervoermiddel was, is het niet verwonderlijk dat de Amsteloever een geliefde locatie was. De meeste buitenplaatsen in Nieuwer-Amstel werden niet nieuw aangelegd maar waren bestaande boerderijen die werden aangekocht en verbouwd. Meestal verbleef de eigenaar alleen in de zomermaanden op het platteland en werd slechts een deel van de boerderij mooi ingericht voor de nieuwe eigenaar. Daarnaast werd een beperkt aantal grote, prestigieuze buitenplaatsen aangelegd, die werden voorzien van fraaie aangelegde tuinen en bijgebouwen, zoals dienstwoningen, koetshuizen, theekoepels, ijskelders en oranjerieën.

Rond 1800 was het voor velen echter alweer afgelopen met het sprookje aan de Amstel. De Verenigde Oostindische Compagnie (VOC) was failliet gegaan en het ging in het hele land economisch bergafwaarts. De Franse tijd betekende voor veel buitenplaatsen de ondergang.

Aan de Amstel zijn alleen Amstelrust (gemeente Amsterdam), Wester-Amstel en Oostermeer (gemeente Amstelveen) aan de slopershamer ontkomen.

Zoals op de Cultuurhistorische waardekaart van het deelgebied Wester-Amstel te zien is, zijn er naast de twee bestaande buitenplaatsen, acht verdwenen

buitenplaatsen. Van noord naar zuid stonden langs de Amstel de volgende buitenplaatsen: Kostverloren-Ruischenstein, De Morgenstond, Oost Rust, Nooitgedacht, Rozenburg, Noordwijk, Tulpenburg, Wester-Amstel, Zonnestein en Oostermeer.

Slechts twee hiervan bestaan nog: De buitenplaats Wester-Amstel, die van rond 1665 dateert, is een voorbeeld van het betrekkelijk eenvoudige hofstedetype. Iets zuidelijker aan de Amstel ligt het statige buiten Oostermeer, gebouwd rond 1700. Een symmetrisch vormgegeven woonhuis met aan weerszijde bijgebouwen, een prestigieus inrijhek aan de Amstel en een zeer fraai vormgegeven tuin. Omdat deze buitenplaats nog altijd particulier wordt bewoond, is zowel het exterieur en het interieur van het woonhuis als de tuin in zeer oorspronkelijke staat gebleven. Beide bestaande buitenplaatsen zijn aangewezen als Rijksmonument.

Een van de oudste buitenplaatsen aan de Amstel was Kostverloren, gelegen in een bocht van de rivier, niet ver van de huidige gemeentegrens met Amsterdam. Het leek wel een kasteel, compleet met een toren en een grote aangelegde tuinpartij. Kostverloren diende rond 1500 als onderkomen voor Jan Benningh, burgemeester van Amsterdam en zijn vrouw. Dat het de allure droeg van een (pseudo) kasteel, hing vermoedelijk samen met een kasteelachtig woonhuis, inclusief slotgracht, dat er rond 1420 had gestaan. Het buiten Kostverloren heeft, nadat Benningh er was vertrokken, enige tijd Ruischenstein geheten.

Op de locatie van de voormalige buitenplaats Tulpenburg stond sinds 1606 een huis dat 'het Breeweer of Jonge Costverloren' werd genoemd. In 1650 werd Dirk Tulp, bewindhebber van de Oost-Indische Compagnie, samen met zijn vrouw, eigenaar van het huis en noemde het 'Tulpenburg' en bouwde het om tot een prestigieuze buitenplaats met een fraaie tuin met fontein en grotten. In 1761 kwam het huis in handen van de Amsterdamse koopman de Pinto. Na faillissement van het handelshuis werd de buitenplaats in 1784 verkocht aan de beruchte sloper van buitenplaatsen Frederik Kaal. De buitenplaats werd tot de grond toe afgebroken en de bouwmaterialen verkocht. In 2014 is op de plaats van de oude Buitenplaats Tulpenburg een nieuwe buitenplaats gebouwd. Voorafgaande aan de bouw heeft archeologisch onderzoek plaatsgevonden.

14.2.3 Molens

In de Middelpolder werden rond 1640 twee molens gebouwd. Eén bij de buitenplaats Tulpenburg, nabij de banpaal aan de Amsteldijk. De tweede molen

werd aan het eind van het huidige Bankraspad gebouwd. Het waren 8-kantige molens die tezamen een oppervlakte van 1024 ha moesten bemalen. Van beide molens is niets bewaard gebleven.

14.2.4 Dijkbebouwing Amsteldijk

Langs de gehele oostelijke gemeentegrens loopt de rivier de Amstel, en de daarnaast gelegen Amsteldijk. Naast de functionele waarde, namelijk de barrière die de dijk vormt tegen het water uit de Amstel, heeft de dijk ook cultuurhistorische waarde. De hoger gelegen dijk vormt al vele eeuwen de doorgaande route voor het vervoer van mensen en goederen tussen Amsterdam en Ouderkerk aan de Amstel. Ook is hier, langs de dijk en op het hoger gelegen bovenland, in de afgelopen eeuwen bebouwing ontstaan, variërend van buitenplaatsen tot boerderijen en arbeiderswoningen. De verschillende bebouwingstypologieën die zowel in functie als architectonische uitwerking, evenals de inrichting van de bijbehorende erven en tuinen, sterk uiteenlopen, zijn cultuurhistorisch waardevol. In het Beeldkwaliteitsplan Amsteldijk van de gemeente Amstelveen worden deze verschillende typologieën nader toegelicht. Het document is opgesteld om het bestaande kwaliteitsniveau aan de Amsteldijk te handhaven.

14.3 Landschappelijke waarden

14.3.1 Polderlandschap

Droogmakerijen zijn zeer kenmerkend voor de landschapontwikkeling van de Middelpolder. De rationele en regelmatige inrichting is zowel op het onderveend bovenland, als in de lager gelegen Middelpolder herkenbaar. De kenmerkende openheid is nog ten dele aanwezig, hoewel de druk op deze open ruimte hoog is. De ruimtelijke en genetische samenhang tussen het wegen- en afwateringspatroon enerzijds, en de Amsteldijk, het bovenland, de polder en de ringdijk anderzijds, is afleesbaar in het landschap.

Zowel deze verkaveling als het hoogteverschil in het landschap is van landschappelijke waarde. Het huidige polderlandschap geeft ons inzicht in het ontstaan, de ontwikkeling en het functioneren van een droogmakerij.

14.3.2 Onverveend Bovenland

De strook bovenland langs de Amstel is nooit ontveend. Dit heeft verschillende redenen: ten eerste was het veen direct langs de Amsteldijk minder bruikbaar als brandstof (bosveen, vaak vermengd met kleiafzettingen). Daarnaast was in de 17de

eeuw een verbod uitgevaardigd om turf te steken langs de Amsteldijk van zo'n 150 tot 450 meter breedte uit angst voor afkalving van de Amsteldijk. Daarbij behoorde het land van oudsher bij boerderijen en buitenplaatsen en mocht het dus niet zonder toestemming afgegraven worden. Het onverveende bovenland onderscheidt zich duidelijk van het achtergelegen lagere ontveende polderlandschap, en heeft landschappelijke waarde.

14.3.3 Dijklichaam Amsteldijk

Langs de gehele oostelijke gemeentegrens loopt de rivier de Amstel, en de daarnaast gelegen Amsteldijk. Naast de functionele waarde, namelijk de barrière die de dijk vormt tegen het water uit de Amstel, heeft de dijk ook landschappelijke waarde. De hoger gelegen dijk vormt al vele eeuwen een markant en karakteristiek element in het polderlandschap aan de Amstel. De Amsteldijk is niet alleen een zeer geliefde plek om te wonen, maar ook wordt er door zowel Amsterdammers als Amstelveners in grote getalen gerecreëerd; te voet, op de (race)fiets, op de motor en in de boot.

14.4 Archeologie

14.4.1 Historische kern

De locaties van de bestaande en voormalige buitenplaatsen langs de Amsteldijk zijn op de archeologische beleidsadvieskaart aangewezen als van hoge waarde. Dat betekent dat het gebied een hoge archeologische verwachtingswaarde heeft. Bij bodemverstoringen met een oppervlakte groter dan 50 vierkante meter, en dieper dan 30 cm, dient vroegtijdig inventariserend archeologisch onderzoek plaats te vinden.

Ook de locaties van de voormalige molens op het onverveend bovenland, zijn op de archeologische beleidsadvieskaart aangegeven als van hoge waarde. Dat betekent dat het gebied een hoge archeologische verwachtingswaarde heeft. Bij bodemverstoringen met een oppervlakte groter dan 50 vierkante meter, en dieper dan 30 cm, dient vroegtijdig inventariserend archeologisch onderzoek plaats te vinden.

14.4.2 Dijklichaam

De Amsteldijk is op de Archeologische beleidsadvieskaart aangeduid als 'Dijklichaam': een zone waarbinnen historische bebouwing heeft plaatsgevonden. Dat betekent dat bij bodemverstoringen met een oppervlakte groter dan 100 vierkante me-

ter, en dieper dan 30 cm, vroegtijdig inventariserend archeologisch onderzoek dient plaats te vinden.

14.4.3 Onverveend bovenland

Het gebied tussen de Amsteldijk en de ringdijk bestaat uit onverveend bovenland. Het is daarom op de archeologische beleidsadvieskaart aangeduid als van middelhoge archeologische waarde. Dat betekent dat bij bodemingrepen met een oppervlakte groter dan 1.000 vierkante meter, dieper dan 30 cm, vroegtijdig inventariserend archeologisch onderzoek dient plaats te vinden.

14.4.4 Verveend en drooggemaakt

Het gebied ten westen van de ringdijk heeft een lage archeologische verwachtingswaarde. Alleen bij zeer grote ontwikkelingen met een oppervlakte groter dan 10.000 vierkante meter, en een diepte van meer dan 30 cm, dient vroegtijdig inventariserend archeologisch onderzoek verricht te worden. Het gebied is afgegraven voor de turfwinning, ingepolderd en drooggemalen. De archeologische verwachtingswaarde is er daarom laag.

De aanwezigheid van archeologische sporen of resten in het plangebied kan nooit volledig worden uitgesloten, ook niet wanneer in inventariserende onderzoeken de locatie vrij wordt gegeven voor de geplande ontwikkeling of wanneer het om een gebied gaat dat op de beleidsadvieskaart is aangegeven als van 'lage waarde'. Mochten er tijdens de geplande werkzaamheden toch archeologische waarden worden aangetroffen dan geldt conform artikel 53 van de Wet op de Archeologische Monumentenzorg een meldingsplicht bij het bevoegd gezag, de gemeente Amstelveen.

14.5 Monumenten

Rijksmonumenten

- Amsteldijk-Noord 36; 37; 38 (530661) Historische buitenplaats 'Oostermeer' bestaande uit de onderdelen: Hoofdgebouw (nr. 37), historische tuin- en parkaanleg, bouwhuizen (nrs. 36 en 38), toegangsbrug met keer- en kademuren en balustrade, inrijhek, koepel daterende uit 1728, tuinmuur, werkplaats/stal. Bouwjaar: vóór 1722. Ontwerp: Van Logteren. Aangewezen op 19 november 2008.
- Amsteldijk-Noord 55 (414318) landhuis 'Westeramstel', bestaande uit hoofdgebouw, historische tuin- en parkaanleg, toegangs

brug met pijlers en toegangshek en tuin koepel. Bouwjaar: voor 1730. Ontwerp: onbekend. Aangewezen op 18 oktober 1991.

- Amsteldijk-Noord, nabij 65 (8122) banpaal. Bouwjaar: 1625. Ontwerp: onbekend. Aangewezen op 29 april 1993.
- Amsteldijk-Noord 93 (8119) boerderij 'Nooit Gedacht'. Bouwjaar: 17de eeuw. Ontwerp: onbekend. Aangewezen op 14 januari 1993.
- Amsteldijk-Noord 147 (8120) boerderij 'Oud Mijl'. Bouwjaar: 18de eeuw. Ontwerp: onbekend. Aangewezen op 22 maart 1995.
- Amsteldijk-Noord 165 (8121) Hoeve 'Sloterdijk' en zomerhuis. Bouwjaar: 17de resp. 19de eeuw. Ontwerp: onbekend. Aangewezen op 8 februari 1989.
- Amstelzijde 2;4 (8216); vm. Herberg 't Jagershuis'. Bouwjaar: 1614. Ontwerp: onbekend. Aangewezen op 29 oktober 1993.
- Amstelzijde 28 (8127); woonhuis. Bouwjaar: 18e eeuw. Ontwerp: onbekend. Aangewezen op 8 februari 1989.
- Amstelzijde 30 (8128); woonhuis. Bouwjaar: 1806. Ontwerp: onbekend. Aangewezen op 8 februari 1989.
- Amstelzijde 33 (8129); winkel-woonhuis. Bouwjaar: 19de eeuw. Ontwerp: onbekend. Aangewezen op 8 februari 1989.
- Amstelzijde 34 (8130); woonhuis. Bouwjaar: 18de eeuw. Ontwerp: onbekend. Aangewezen op 22 mei 1989.
- Amstelzijde 37 (8131); vm. Herberg 'De Oude Prins'. Bouwjaar: 1651 / 18e eeuw. Aangewezen op 30 juni 1989.
- Amstelzijde 42 (8132); woonhuis. Bouwjaar: begin 19de eeuw. Ontwerp: onbekend. Aangewezen op 8 februari 1989.
- Amstelzijde 45 (8133); woonhuis. Bouwjaar: 18e eeuw. Ontwerp: onbekend. Aangewezen op 8 februari 1989.
- Amstelzijde 46; 48 (8135); woonhuis. Bouwjaar: vóór 1907. Ontwerp: onbekend. Aangewezen op 22 mei 1989.
- Amstelzijde 47 (8134); theehuis 'Paardenburg' met woning. Bouwjaar: 1693. Ontwerp: onbekend. Aangewezen op 8 februari 1989.
- Amstelzijde 51 (8136); vm. Woonhuis. Bouwjaar: 1702. Ontwerp: onbekend. Aangewezen op 8 februari 1989.
- Amstelzijde 52 (8137); brugwachterswoning. Bouwjaar: 18de eeuw. Ontwerp: onbekend. Aangewezen op 1 april 1992.

- Amstelzijde 53 (8138); café met woonhuis. Bouwjaar: 18de eeuw. Ontwerp: onbekend. Aangewezen op 8 februari 1989.
- Amstelzijde 55 (8139); restaurant 'Paardenburg' met bovenwoning. Bouwjaar: 1702. Aangewezen op 11 december 1991.

Provinciale monumenten

- Amstelzijde, nabij 52 voertuigweegbrug en dienstgebouwtje. Bouwjaar: 1951. Architect: Willem Pool.

Gemeentelijke monumenten

- Amsteldijk-Noord 69 poldergemaal (1878, restauratie 1973) complex met Machineweg MP stuw en sluis (1960). Aangewezen op 11 december 2007.
- Amsteldijk-Noord 127/128 dubbel woonhuis en kaasboerderij Rembrandt (1904). Aangewezen op 11 december 2007.
- Amsteldijk-Noord 167 villa. Bouwjaar: 1937. Ontwerp: F. Jurrema en J.H. Antonisse. Aangewezen op 11 december 2007.
- Amsteldijk-Noord 168 villa. Bouwjaar: 1936. Ontwerp: F. Jurrema. Aangewezen op 11 december 2007.
- Amstelzijde 20 woonhuis. Bouwjaar: 1909. Aangewezen op 28 augustus 2007.
- Amstelzijde 22 woonhuis + vm timmerwerk plaats. Bouwjaar: 1909. Aangewezen op 28 augustus 2007.
- Amstelzijde 25 woonhuis. Bouwjaar: 19e eeuw. Aangewezen op 28 augustus 2007.
- Amstelzijde 27 woonhuis. Bouwjaar: 19e eeuw. Aangewezen op 28 augustus 2007.
- Amstelzijde 29 woonhuis, voormalig winkel woonhuis. Bouwjaar: 18e eeuw. Aangewezen op 28 augustus 2007.
- Amstelzijde 31 dubbel woonhuis met winkel, voormalige woning-smederij. Bouwjaar: 18e /19e eeuw. Aangewezen op 28 augustus 2007.
- Amstelzijde 32 woonhuis. Bouwjaar: 19e eeuw. Aangewezen op 28 augustus 2007.
- Amstelzijde 39 woonhuis, voormalig winkelwoonhuis met werkplaats. Bouwjaar: 19e eeuw. Aangewezen op 28 augustus 2007.
- Amstelzijde 41 woonhuis, voormalig winkel woonhuis. Bouwjaar: 19e eeuw. Aangewezen op 28 augustus 2007.
- Amstelzijde 43 woonhuis, voormalig winkel woonhuis. Bouwjaar: 19e eeuw. Aangewezen op 28 augustus 2007.

- Amstelzijde 44 woonhuis, voormalig winkel woonhuis Bouwjaar: 19e eeuw. Aangewezen op 28 augustus 2007.
- Amstelzijde 63 helft van dubbel woonhuis, voormalig winkelwoonhuis Bouwjaar: 19e eeuw. Aangewezen op 28 augustus 2007.
- Amstelzijde 65 helft van dubbel woonhuis, voormalig winkelwoonhuis. Bouwjaar: 19e eeuw. Aangewezen op 28 augustus 2007.
- Amstelzijde 67 woonhuis, voormalig winkel woonhuis. Bouwjaar: 19e eeuw. Aangewezen op 28 augustus 2007.
- Amstelzijde 69 woonhuis, voormalig winkel woonhuis Bouwjaar: 19e eeuw. Aangewezen op 28 augustus 2007.
- Amstelzijde 79 woonhuis Bouwjaar: 19e eeuw. Aangewezen op 28 augustus 2007.
- Amstelzijde 81 woonhuis Bouwjaar: 19e eeuw. Aangewezen op 28 augustus 2007.

Rijksbeschermde stads- of dorpsgezichten

- Buurt over Ouderkerk. Amstelzijde 2 tm 89. Aangewezen op 26 oktober 1990.

Gemeentelijke beschermde dorpsgezichten

- Amsteldijk-Noord 1c-16 complex 16 woon huizen (Schneidershuisjes) Gevelwand met bermsloot; Aangewezen op 11 december 2007.

Archeologische beleidsadvieskaart Wester-Amstel

